
Borgarholtsskóli Ársskýrsla 2012

Yfirlit yfir starfsemi skólans

Bryndís Sigurjónsdóttir

Hlutverk og skipulag stofnunar

Borgarholtsskóli starfar samkvæmt lögum nr. 80/2008 um framhaldsskóla undir yfirstjórn mennta- og menningarmálaráðherra.

Hlutverk skólans er bók- og verknámskennsla til stúdents- og lokaprófa. Í verknámi eru einkum bíl- og málmíðngreinar skv. áfanga-, lotu- og annakerfi. Borgarholtsskóli er kjarnaskóli í bíliðngreinum. Auk þessa starfrækir skólinn listnámsbraut með margmiðlunarhönnun sem kjörsvið og starfsnámsbrautir á sviði verslunar, félagsþjónustu, framhaldsskólabraut fyrir þá sem ekki standast inntökuskilyrði á aðrar brautir og einnig fjögurra ára starfsbraut fyrir fatlaða nemendur. Í boði er námstilboð fyrir nemendur sem stunda afreksípróttir og er kjörsvið þessara nema óskert en ípróttir og valeiningar eru notaðar til ípróttaiðkunar. Nemendur þessir útskrifast af bóknámsbrautum skólans auk afreksípróttasviðs með 152 einingar. Fyrir utan dagskóla er starfrækt dreifnám fyrir þjónustubrautir, margmiðlunarhönnun, bíla- og málmíðngreinar. Það nám er fjarnám með staðbundum lotum, mismiklum eftir eðli námsins. Þá annast skólinn kennslu í Stóriðjuskólanum sem rekinn er af Álverinu í Straumsvík. Síðdegisnám sem starfrækt var fyrir þjónustubrautir, aðallega eldra fólk með starfsreynslu, hefur færst í dreifnámsform sem fyrr segir. Dreifnám hefur aðallega verið í upplýsinga- og fjölmiðlagreinum, á félagsliðabraut, fyrir stuðningsfulltrúa og aðstoðarfólk í leik- og grunnskólum sem nú eru kallaðar þjónustubrautir og eru aðallega fyrir eldra fólk með starfsreynslu.

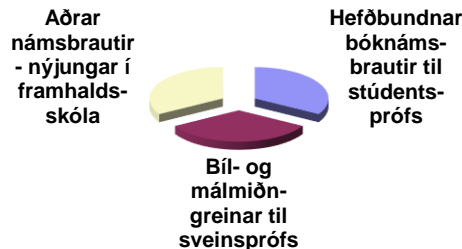
Fulltrúar skólans eiga setu í starfsgreinaráðum bílgreina, upplýsinga- og fjölmiðlagreina, viðskiptagreina og heilbrigðis-, uppeldis- og tómstundagreina. Starfræktar eru ráðgjafanefndir skv. 30. gr. laga um framhaldsskóla, önnur að ósk Félags blikksmiðjueigenda og hin er ráðgjafanefnd í bíliðngreinum. Gerður var samningur við Metanfélagið hf. um að hefja kennslu í meðferð metanknúinna bifreiða. Einnig á skólinn í samstarfi við fyrirtæki í upplýsinga- og fjölmiðlagreinum sem og stofnanir og fyrirtæki á sviði félagsþjónustu og verslunar.

Skipulag yfirstjórnar skólans er eftirfarandi: Skólameistari ber ábyrgð á starfsemi skólans og starfar skv. 3. gr. reglugerðar um starfslið og skipulag framhaldsskóla. Hans staðgengill er aðstoðarskólameistari. Áfangastjórar í einu og hálfu stöðugildi hafa umsjón með áfangakerfi skólans. Auk yfirstjórnenda eru kennslustjórar hluti af stjórnkerfi skólans. Þeir bera faglega ábyrgð á sínu sviði og eru tengiliðir skólameistara við einstakar námsbrautir eða flokka námsbrauta. Sex kennslustjórar eru yfir sex sviðum skólans. (Sjá: <http://www.bhs.is/skolanamskra/stjorn-og-stefna/skipurit/>). Dreifnámsstjóri var skipaður vorið 2008 og hefur hann umsjón með dreifnámi og námsþingi (Moodle) skólans.

Í upphafi vorannar 2012 voru nemendur alls 1481, þar af 1132 í dagskóla, 66 í kvöldsskóla, 18 í síðdegisnámi og 129 í dreifnámi. Þessi umtalsverða aukning í nemendafjölda skýrist af þátttöku skólans í verkefninu *Nám er vinnandi vegur* sem ríkisstjórnin stóð fyrir í upphafi árs 2011. Var þetta átak viðleitni til að lyfta menntunarstigi þjóðarinnar. Ennfremur tók skólinn þátt í verkefni fyrir atvinnuleitendur á vegum Vinnumálastofnunar. Í lok vorannar kom í ljós að skólinn skilaði 7 nemendaígildum umfram skólasamning. Við skólann störfuðu 105 kennarar, þar af skólastjórnendur og náms- og starfsráðgjafar, og 33 í öðrum störfum; alls 138 starfsmenn. Tveir kennarar voru í orlofi.

Á haustönn 2012 innrituðust 1235 nemendur í dagskóla og 211 í dreifnám. Enn var nemendafjöldi skólans óvenju mikill og skýring sú sama og að ofan er greint, þ.e. óvenju margir nemendur í skólanum og þátttaka í átaksverkefnunum tveim sem skilaði skólanum 56 umframmemendaígildum við árslok 2012.

Skipta má nemendum dagskóla gróflega í þrjá þriðjunga á eftirfarandi hátt:

Sá þriðjungur sem nefndur er aðrar námsbrautir hefur að geyma nemendur á framhaldsskólabraut, þjónustubrautum, starfsbraut og í listnámi á sviði margmiðunargreina. Stefnt er að því að þessi skipting haldi sér og þá þannig að hver hluti fari ekki niður fyrir 30% eða upp fyrir 40% og sé þá tekið tillit til eðlilegra sveiflna í aðsókn.

Nemendur

Inntaka – Skólinn sinni fræðsluskyldu með því að veita unglíngum undir 18 ára forgang við inntöku. Tekið var mið af skólasamningi og var skólinn fullskipaður og meira en það 2012. Við inntöku var einnig horft til þess að gera nemendum sem gert höfðu hlé á námi kleift að ljúka því samkvæmt átaksverkefninu sem að ofan er greint frá. Hvert pláss var nýtt og þurfti að hafna hluta umsækjenda. Fjöldi nemenda í upphafi árs 2012 var alls 1.415, þar af 1.267 í dagskóla, 148 í dreifnámi í margmiðlunarhönnun og á upplýsinga- og fjölmiðlabraut. Á haustönn 2012 hófu nám 1.452 nemendur þar af 1.244 í dagskóla, dreifnám 208 í dreifnámi. Skólinn hefur verið þátttakandi í verkefni fyrir atvinnuleitendur sem voru 42 á haustönn, 23 þeirra luku vorönninni. Ennfremur tók skólinn þátt í verkefninu *Nám er vinnandi vegur* og luku þar 251 nemendur og raunfærninemar í verknámi námi. Þeir síðastnefndu eru taldir í heildartölunni.

Annað móðurmál – Nokkrir nemendur með annað móðurmál en íslensku voru við skólann og var sinnt af dyslexíuráðgjafa sem einnig sinnir stuðningskennslu. Aukinn stuðningur var veittur vegna átaksverkefnisins.

Líðan, forvarnir – Samkvæmt viðhorfskönnun um líðan nemenda virðist miklum meirihluta nemenda líða vel í skólanum (sjá skýrslu um innra mat 2011 á heimasíðu skólans). Við skólann er starfrækt stuðningsteymi sem vakir yfir velferð og líðan nemenda. Ákveðin stefna er í eineltismálum en náms- og starfsráðgjafar halda utan um þau mál og haldin hafa verið námskeið á þeirra vegum fyrir félagslega einangraða nemendur. Foreldraráð var sett á laggirnar vorið 2009. Foreldrafélag er starfrækt við skólann. Áhersla var á heilsuefningu í ýmsum áföngum, svo sem íþróttum, lífsleikni, næringarfræði o.fl. Í mótuneyti skólans er lögð áhersla á hollan mat og sælgæti er ekki selt í skólanum. Skólinn er þátttakandi í verkefninu *Heilsueflandi skóli* sem

Landlæknisembættið stóð fyrir. Útgangspunktur þess verkefnis er aukin lífsgæði og bætt líðan nemenda og starfsmanna með áherslu: 1. árið á næringu, 2. árið á hreyfingu, 3 árið á andlega líðan og 4. árið á almennan lífsstíl. Landlæknir ýtti áttakinu úr vör í 4. október 2011 hér í skólanum og dagurinn 4. október er sérstakur heilbrigðisdagur skólans þar sem lögð er áhersla á heilbrigða lífhætti.

Brottfall – Brottfallið á vorönn 2012 var 11,3 % en 6,4 % á haustönn. Mætingastjóri heldur utan um mætingar nemenda ásamt kennurum og umsjónarkennurum. Ákveðin markmið eru til að draga úr brottfalli (sjá skólasamning).

Stuðningur – Tveir náms- og starfsráðgjafar starfa við skólann, einn dyslexíuráðgjafi og forvarna- / félagsmálateymi (þrír aðilar), áfangastjórar og mætingastjóri sem saman mynda stuðningsteymi skólans.

Nám

Borgarholtsskóli sinnir breiðum nemendahópi og heldur því úti fjölbreyttu námsframboði á tíu námsbrautum. Um þriðjungur nemenda er á almennri bóknámsbraut, þriðjungur er í iðn- og tækninámi og þriðjungur er á öðrum ólíkum brautum, s.s. listnámi, sérnámsbraut og starfsnámi á sviði verslunar og félagsþjónustu (sjá: <http://www.bhs.is/namid/brautir/>). Starfað var að undirbúningi framkvæmdar framhaldsskólalaganna frá 2008 og voru framhaldsskólabraut og þjónustubrautir tilraunakenndar í anda þeirra laga haustið 2012. Áfram mun námsframboð skólans vera fjölbreytt.

Innleiðing nýrra námsbrauta

Ný stefnuskrá í anda framhaldsskólalaganna var samþykkt í janúar 2012. Skólinn hafði hlotið styrki til að vinna að brautalýsingum framhaldsskólaprófs, þjónustubrauta og listnáms á 4. þrepi og kennslu í notkun nýorku í bíliðngreinum. Skiluðu hóparnir niðurstöðum og afurðum vorið 2012 nema listnámið sem fékk styrk til tveggja ára. Haustið 2012 fékk skólinn svo styrk til að ljúka gerð námsframboðs fyrir þjónustubrautir og framhaldsskólapróf í samstarfi við VMA. Í krafti þessara styrkja hafa framhaldsskólabraut og þjónustubrautir verið í tilraunakennslu frá hausti 2012.

Á vorönn 2012 héldu tveir verkefnisstjórar utan um innleiðingarferlið í 12% starfshlutfalli samtals. Á haustönn 2012 hélt einn verkefnastjóri utan um innleiðingarmálin. Hafði það hlutfall lækkað töluvert vegna niðurskurðar. Hægt hefur verið á innleiðingafæri nýrra laga og aðallega er unnið af krafti við þau verkefni sem hlotið hafa styrki til vinnunnar. Við framsetningu námsbrauta fer Borgarholtsskóli eftir þeim viðmiðum, sniðmátum og reglum sem settar eru af ráðuneytinu, taka mið af stefnuskrá skólans og aðalnámskrá. Gert er ráð fyrir að staðfestingarferli ráðuneytisins taki til framsetningar og uppbyggingar námsbrauta, staðsetningar á hæfniprep og fjárhagslegs svigrúms til rekstrar námsbrautanna. Stefnit er að því að fá að tilraunakenna fyrsta ár alls skólans haustið 2013.

Kennsla

Í Borgarholtsskóla er kappkostað að kennsla sé ávallt í hæsta gæðaflokki og stutt við sí- og endurmenntun kennara til þróunar á kennsluháttum. Áætluðu fé var úthlutað á hin ýmsu svið skólans í þessu skyni. Vorið 2011 var komið á endurmenntunarsjóði þar sem skólinn veitir hverjum starfsmanni 60.000 kr styrk á þriggja ára fresti. Leitast

var við að hafa einungis **réttindafólk við kennslu**, þó störfuðu þrír kennarar við skólann sem eru í réttindanámi. Skólinn uppfyllti skilyrði laganna varðandi kennslu og rökstuddi að svo væri með því að sýna fram á námsáætlanir, miðannarmat, lokamat og áfangakannanir. Skólinn notar kennsluvef, námsþing (Moodle / múðlu), til að halda utan um nám nemenda. Kennslustjórar skila skýrslu í lok hvers starfsárs um starfsemi viðkomandi brauta. Liggja þær hjá skólameistara.

Brautskráðir nemendur árið 2012

Samtals voru brautskráðir frá skólanum **284 nemendur**. Haustið 2012 útskrifuðust 95 og vorið 2011 útskrifuðust 189 nemendur.

Erlent samstarf

Skólinn tók þátt í umfangsmiklu erlendu samstarfi. Margir erlendir gestir heimsóttu skólann í tengslum við þessi samstarfsverkefni. Skólinn tók þátt í verkefnum sem styrkt eru af Leonardo, Comenius. Samstarfsaðilar voru frá hinum ýmsu löndum svo sem Finnlandi, Eistlandi, Hollandi, Spáni, Englandi, Ítalíu og Þýskalandi. Skólinn er líka í samstarfi við Evrópumíðstöðina í sérkennslu og er tengiliður landsins við þá stofnun.

Innra mat

Viðhorfskönnun var lögð fyrir **starfsmenn** í maí 2012. Svarhlutfall var 60%. Niðurstöður könnunarinnar benda til að starfsfólki líði vel í vinnunni (um 80%) og það telur sig hafa hér tækifæri til að koma skoðunum sínum á framfæri. Það er líka ánægjulegt að starfsmönnum finnst starf þeirra skipta máli fyrir skólann í heild sinni. Hins vegar finnst helmingi starfsmanna þeir fá hrós en $\frac{1}{4}$ kalla starfsmenn eftir hrósi og viðurkenningu fyrir störf sín og þurfum við að tileinka okkur betur að hrósa fyrir vel unnin störf. Einnig kom fram að hvetja megi starfsmenn meira til endurmenntunar. Í kjölfarið hefur endurmenntunarsjóður verið settur á laggirnar. Sumt í þessum niðurstöðum endurspeglar hins vegar það umhverfi sem samfélagið er stítt í. Tímar niðurskurðar standa yfir nú í lok 2012 er hann orðinn 16,4% í skólanum og á sama tíma er verið að huga að innleiðingu nýrra laga og óvissa sem því fylgir fyrir marga starfsmenn skapar óryggi. Áhyggjur eru einnig af stórum hópum og of litlum stuðningi. Fleiri voru þó ánægðir með stjórn skólans vorið 2012 en 2011.

Áfangakannanir í nóvember 2011 og í mars 2012

Á fjögurra ára tímabili er lagt mat á flesta áfanga og allir kennarar eru metnir af nemendum þeirra. Í þetta skipti voru 56 áfangar og 29 kennarar teknir út. Eftir að niðurstöður úr matinu lágu fyrir fékk viðkomandi kennari þær í umslagi til yfirlestrar og í maí fengu kennarar tækifæri til að ræða niðurstöðurnar við skólameistara eða aðstoðarskólameistara. Niðurstöður áfangakannana eru trúnaðarmál kennarans og stjórnenda en ef um vandamál er að ræða sem grípa þarf inn í kemur það til kasta skólameistara að leita leiða til úrlausna með viðkomandi kennara ef tilefni er til.

Viðhorfskönnun nemenda haustið 2012

Í könnuninni kom fram mjög jákvætt viðhorf nemenda til skólans og þeir virðast telja félagsanda góðan. Nemendum virðist líða vel í skólanum skv. könnuninni. Einnig kom fram að nemendur eru ánægðir með kennara sína og telja þá almennt sanngjarna og jákvæða. Kennarar mega þó vera duglegri að hrósa nemendum fyrir vel unnin störf skv. könnuninni.

Mat á innri þjónustu. Nemendur og kennarar voru beðnir um mat á innri þjónustu skólans vorið 2012. Innri þjónusta skólans fær góða dóma hjá starfsfólki, þ.e. bókasafn, netþjónusta, mötuneyti, þrif og þjónusta skrifstofu og umsjónarmanna. Í öllum tilfellum nema einu eru yfir 50% svarenda ánægðir með þjónustuna. Mötuneytið fær góða dóma hjá nemendum en nemendur eru óánægðir með matarverðið. Haustið 2011 tók nýr rekstraraðili við mötuneytinu. Breytt var um áherslur í fæðuframboði. Áhersla er lögð á hollan mat í samræmi við stefnu skólans um að vera heilsueflandi skóli. Samstarf skólans og rekstraraðilans hefur gengið vel og er í stöðugri þróun.

Stjórnun

Stjórnun skólans styður við stefnu hans (sjá Stefnuskra skólans á heimasíðu skólans). Árangur starfsins er metinn og starfsemin betrubætt í kjölfarið. Verka-skipting og stjórnunarferlar eru skýrir.

Umbótastarf – Starf að gæðamálum. Kennsla, stjórnun og helstu þættir skóla-starfsins eru metnir á kerfisbundinn hátt. Áætlun um innra mat frá 2010 til 2014 er á vef skólans. Niðurstöður könnunar 2012 sýndu að nemendur kalla m.a. eftir fjölbreyttari kennsluháttum og voru þeir aðalþema starfsdags í mars 2012. Síðast þegar ytra mat og eftirlit var gert þótti matskerfi skólans fullnægjandi. Áætlun og skýrsla um innra mat er birt á vef skólans. Haustið 2011 hlaut skólinn styrk til að koma á gæðastjórnun og er sú vinna langt komin en ekki lokið. Unnið hefur verið að gæðahandbók og er þar metnaðarfullt verk í gangi en seinlegt.

Umhverfisstefna skólans er á heimasíðu hans. Árið 2009 fékk skólinn Grænfánann sem er vottun þess að skólinn starfar samkvæmt umhverfisstefnu og virðir sjálfbæra þróun. Árið 2011 var áfangi kenndur er varðaði umhverfismál og fylgt var ákveðnum skrefum og skilyrðum sem sett eru stofnunum sem státa af Grænfána og vilja viðhalda honum.

Starfsmannastefna – Skólinn er með virka starfsmannastefnu sem birtist á heimasíðu hans. Farið er eftir ákveðnu ferli við móttöku nýrra starfsmanna. Handbók starfsmanna er uppfærð árlega en þar koma fram helstu upplýsingar um starfsemi skólans og hófst vinna að frekari gæðamálum með gæðastaðal ISO 9001 að leiðarljósi. Árlega er framkvæmd viðhorfskönnun meðal starfsmanna og við henni brugðist í viðleitni skólans til að stuðla að góðum starfsanda. Starfsmannasamtöl eru framkvæmd annað hvert ár og er framkvæmdin þannig að samtalið er milli starfsmanns og næsta yfirmanns eða yfirstjórnanda skólans. Starfsmannasamtöl voru framkvæmd síðast vorið 2011 og þeim fylgt eftir. Næst verða þau vor 2013. Frá haustinu 2009 hefur kennari starfað í hlutastarfi við að halda utan um starfendarannsóknir og þar með var hvatt til almennrar skólaþróunar meðal starfsmanna.

Jafnréttisáætlun er á heimasíðu skólans og starfar jafnréttisnefnd í samræmi við hana. Jafnréttisdagur var haldinn 8. mars 2012.

Samstarf við aðra

Fulltrúar skólans voru í starfsgreinaráðum bílgreina, viðskiptagreina og heilbrigðis-, uppeldis-, margmiðlunar- og tómstundagreina sem fyrr segir. Skólinn var í tengslum við hagsmunasamtök málm- og bíliðnaðarmanna. Skólinn var í samstarfi við

grunnskóla hverfisins og hýsti framhaldsskólakynningar framhaldsskóla á höfuðborgarsvæðinu.

Fjármál

Árið 2012 voru fjárheimildir til skólans að frádregnum tekjum kr. 973.204.190 en gjöldin voru kr. 967.987.004 þannig að reksturinn var jákvæðurum kr. 5.217.186. Jafnframt átti skólinn 19 milljónir kr. í uppsafnaðar fjárheimildir sem nú hafa aukist í kr. 24.558.439 sem kemur sér vel fyrir árið 2013 þar sem enn er skorið um 1% í áætlun fyrir árið. Skólinn greiddi 4,2 milljónir kr. í húsaleigu fyrir íþróttaaðstöðu sem ekki hefur verið bætt. Nýting starfskrafta hefur verið góð og hópastærðir góðar en í fjölbreyttum skóla eins og BHS verða alltaf einhverjir hópar of litlir og er skýringin sú að skólinn hefur ákveðnar skyldur gagnvart nemendum þannig að fagbóklegir áfangar í verknámi og efri áfangar í bóknámi verða oft of fámennir.

Lokaorð

Árið 2012 tók skólinn áfram myndarlega þátt í átaksverkefnum ríkisstjórnarinnar í viðleitni þeirra til að hækka menntunarstig þjóðarinnar og draga út atvinnuleysi. Um er að ræða verkefni *Nám er vinnandi vegur* og *Nám fyrir atvinnuleitendur*.

Borgarholtsskóli festir sig stöðugt í sessi sem nútímalegur og fjölbreyttur, framsækinn framhaldsskóli þar sem þróunarstarf og sköpunargleði ráða ríkjum. Stefnuskrá skólans sem samþykkt var í janúar 2012 er metnaðarfullt plagg í anda nýrra laga.

Sama er að segja um Starfsmannastefnuna sem er nýuppfærð. Fjölbreytt námsframboð og metnaðarfullt starfsfólk eru aðalsmerki skólans og ef marka má kannanir í sjálfsmati skólans ríkir samstaða um að reka hér góðan skóla. Skólinn er að ganga í gegnum breytingarferli þar sem undirbúningur framkvæmdar framhaldsskólalaganna frá 2008 er ráðandi í öllu þróunarstarfi. Stefnuskráin leggur línurnar og vinnan á hinum mismunandi sviðum mótast af henni. Undirbúningsvinna breytinganna forgangsraðast af verkefnum sem hafa hlotið sérstaka styrki þar sem kennaraforystan leggur áherslu á að kennarar vinni ekki að innleiðingarvinnu án sérstakrar greiðslu. Skólinn hefur nú hlotið umtalsverða styrki.

Hins vegar er ljóst að við aðstæður þar sem niðurskurður hefur verið viðloðandi, gengið hefur verið á uppsafnaðan forða skólans, launahækkanir verða að engu á verðbólguþáli má búast við að starfsánægja minnki.

Skólinn hefur byggt upp góð samskipti við helstu hagsmunaaðila og er í samvinnu við fulltrúa atvinnulífsins á þeim sviðum sem snerta námsframboð skólans. Einnig er skólinn mjög sýnilegur í Grafarvogi, tekur þátt í menningarlífi hverfisins, m.a. Grafarvogsdeginum, forvarnarstarfi hverfisins, er í samstarfi við kirkjuna og nýtur trausts og virðingar í nærsamfélaginu. Skólinn hefur því skapað sér ákjósanleg skilyrði til að fást við þau fjölmörgu viðfangsefni sem framundan eru.

Reykjavík, í febrúar 2013

Bryndís Sigurjónsdóttir, skólameistari